

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.769 van 19 juni 2014
in de zaak A. 212.674/IX-8396**

In zake: de VZW KATHOLIEK ONDERWIJS IN HET BISDOM
ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean Hendrickx
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 3 juni 2014, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van:

“- [de] Beslissing dd. 11 april 2014 van het Vlaams Ministerie voor Onderwijs en Vorming, Agentschap voor Onderwijsdiensten waarbij deze de aanvraag tot het programmeren van de richting 3de graad Grieks-Wetenschappen ASO voor het schooljaar 2014-2015 niet toestaat
- [de] Beslissing dd. 4 april 2014 van de Vlaamse Regering die aan de beslissing van 11 april voorafgaat en waarbij de aanvraag [...] niet wordt goedgekeurd/impliciet geweigerd”.

In hetzelfde verzoekschrift vraagt verzoekster “als voorlopige maatregel [...] dat in hoofddorde de school de toelating wordt verleend deze richting te organiseren, minstens dat verwerende partij binnen [...] twee weken na de tussengekomen schorsing een nieuwe beslissing dient te nemen”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 juni 2014, om 11.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die *loco* advocaat Jean Hendrickx verschijnt voor de verzoekende partij en adviseur Marleen Broucke, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster dient op 15 november 2013 bij de Vlaamse Gemeenschap een programmatieaanvraag in, om vanaf het schooljaar 2014-2015 de richting Grieks-Wetenschappen ASO te kunnen aanbieden in het eerste leerjaar van de derde graad.

3.2. Over deze en tal van andere ingediende programmatieaanvragen neemt de Vlaamse Regering op 4 april 2014 het besluit ‘houdende goedkeuring van programmatie van structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs’. Een negentigtal aanvragen wordt goedgekeurd. Uit het ontbreken van enige ver-

melding van de aanvraag van verzoekster in het besluit blijkt de impliciete weigering ervan.

3.3. Met een brief, gedateerd 11 april 2014, geeft het afdelingshoofd van de afdeling Scholen Secundair Onderwijs van het Vlaams ministerie voor Onderwijs en Vorming, agentschap voor Onderwijsdiensten ter kennis aan verzoekster wat dit besluit van 4 april 2014 concreet betekent voor haar school:

“Het Agentschap voor Onderwijsdiensten heeft uw programmatieaanvraag ontvangen. De Vlaamse Regering heeft op 4 april 2014 beslist om uw aanvraag niet toe te staan.

Motivering: Beide polen worden reeds aangeboden in de derde graad. De leerlingen uit de tweede graad beschikken reeds over de nodige alternatieven om hun studieloopbaan binnen de school te voleindigen. De studiecontinuïteit is dus al gegarandeerd.”

Deze beslissing is aan verzoekster meegedeeld met een ter post aangetekende brief van 14 april 2014, waarbij uitdrukkelijk wordt gewezen op de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State en de modaliteiten ervan.

3.4. In het inleidend verzoekschrift verklaart verzoekster:

“Verzoekster heeft kennis gekregen van de eerste bestreden beslissing in de week van 15 april 2014. De beslissing en verzending aan de school zelf dateert slechts van 11 april 2014.

Van de tweede beslissing heeft zij slechts kennis gekregen op de zitting van 20 mei 2014 naar aanleiding van het verzoekschrift tot tussenkomst in de procedure van de ouders.”

Met “de procedure van de ouders” refereert verzoekster aan de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, gekend onder rolnummer A. 212.499, waarover de Raad van State arrest nr. 227.486 van 20 mei 2014 heeft gewezen.

IV. Nadere omschrijving van het voorwerp van het beroep

4. Op de terechtzitting verklaart verzoekster uitdrukkelijk, dat zij zich enkel richt tegen de weigering om haar programmatieaanvraag goed te keuren en dat de vordering niet is gericht tegen het besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2014, in zoverre dit besluit andere aanvragen wel inwilligt.

5. De aldus bestreden weigeringsbeslissing valt impliciet af te leiden uit het besluit van 4 april 2014; ze is vervolgens aan verzoekster op 11 april 2014 meegedeeld. De eerste bestreden handeling lijkt met andere woorden slechts de kennisgeving te zijn van deze weigering en, bijgevolg, geen voor vernietiging of schorsing vatbare rechtshandeling.

De te bestrijden én bestreden rechtshandeling is, zo lijkt, de beslissing van 4 april 2014 van de Vlaamse Regering waarbij de programmatieaanvraag voor Grieks-Wetenschappen ASO in de derde graad van het Sint-Jan Berchmanscollege wordt geweigerd.

Dat verzoekster het bestaan van die beslissing slechts kende ingevolge haar tussenkomst in de schorsingsprocedure van enkele van haar leerlingen en hun ouders, wordt evenwel in de huidige stand van de procedure niet bijgevalen: de weigering is haar immers reeds aangezegd bij brief van 11 april 2014.

V. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende nood-

zakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

VI. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Uiteenzetting

7. Volgens verzoekster is de voorliggende zaak dermate dringend en kan ze niet met een gewone schorsingsprocedure worden afgedaan omdat er via deze normale procedure niet op tijd een beslissing verwacht kan worden met het oog op de inschrijvingen en organisatie van het komende schooljaar. Zij moet reeds spoedig beslissen over de verdere schoolorganisatie en dient dit aan de ouders te communiceren voor het einde van het huidige schooljaar.

Deze hoogdringendheid bestaat volgens verzoekster “in het tijdig kunnen garanderen dat de leerlingen een definitieve keuze kunnen maken (proefkeuze door leerlingen reeds gemaakt voor paasvakantie), om nog maar te zwijgen van de moeilijkheden die de school kan ondervinden en die een impact kunnen hebben op de leerlingen: schoolorganisatie (samenstelling klassen, opdrachtenverdeling...)”.

Zou verzoekster worden verweten te lang gewacht te hebben met het opstarten van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, dan wijst zij op het initiatief van ouders en leerlingen. Verzoekster stelt op het moment dat de vordering van de ouders werd afgewezen een bijkomend concreet nadeel te lijden “doordat de ouders niet hun gelijk halen en hun kinderen mogelijks elders zullen inschrijven”. Bovendien stelt verzoekster dat het pas lopende de eerdere procedure was “dat zij kennis nam van de beslissing van 4 april 2014, zodat minstens tegen deze laatste beslissing het instellen van huidige procedure allerminst als laattijdig kan worden beschouwd”.

Vervolgens zet verzoekster *in concreto* uiteen welke nadelen zij lijdt ingevolge de weigering - “sterk bemoeilijkte advisering naar studierichting Grieks”, “hypotheek op voortbestaan richting Grieks”, “hypotheek op profilering school als STEM-school”, “bemoeilijkte schoolorganisatie”.

Beoordeling

8. De toepassing van de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid brengt een ernstige verstoring teweeg in het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, beperkt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en brengt de uitoefening van de rechten van de verdediging van de verwerende partij aanzienlijk in het gedrang. Daarom moet de aanwending van die procedure zeer uitzonderlijk blijven.

De toepassing ervan kan alleen worden aanvaard indien de schorsing van de tenuitvoerlegging volgens de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen. Dit impliceert ook dat de verzoekende partij met de vereiste spoed en diligentie is opgetreden. Diligent optreden is vervat in de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid. Die dwingende vereiste moet zijn vervuld opdat de Raad van State een verzoekende partij zou toelaten tot de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

9. Zoals hiervóór is overwogen, vallen de door verzoekster bestreden ‘beslissingen’ – een anderen begunstigend besluit, een daaruit blijkende impliciete weigering en een kennisgeving van die weigering – op het eerste gezicht samen.

Verzoekster had derhalve van de door haar bestreden impliciete weigeringsbeslissing kennis ingevolge de brief van 11 april 2014. Zij verklaart in dat verband zelf in het inleidend verzoekschrift dat zij er kennis van heeft gekregen “in de week van 15 april 2014”.

Dat verzoekster slechts in de loop van de procedure A. 212.499 mocht vaststellen dat ook een anderen begunstigend besluit bestond, doet daar niets aan af.

10. Met ingang van 1 maart 2014 zijn de schorsingsvoorwaarden door de wetgever gewijzigd.

Met verzoekster kan in zoverre worden meegegaan dat de diligentie waarmee een verzoekende partij tegen een haar grievende rechtshandeling opkomt met een vordering tot schorsing of een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, voortaan niet noodzakelijk is af te lezen uit het tijdsverloop tussen de kennisname van de bestreden handeling en het instellen van die vordering. De huidige regelgeving laat toe dat de schorsing “op elk moment” wordt gevorderd (artikel 17, § 2, tweede lid, RvSt-Wet) en de situatie is denkbaar dat een zaak door gewijzigde omstandigheden pas dringend wordt – of zelfs uiterst dringend – nádat reeds eerder een annulatieberoep aanhangig werd gemaakt.

Het is met andere woorden voortaan vanaf het ogenblik waarop de uiterst dringende noodzakelijkheid ontstaat, dat van een verzoekende partij wordt verwacht met passende voortvarendheid op te treden. Dit ogenblik moet niet – maar kan nog wel – samenvallen met het ogenblik waarop het besluit is genomen, en dus vanuit het standpunt van de verzoekende partij, het ogenblik waarop zij er kennis van krijgt.

11. Het valt aan de verzoekende partij toe om op heldere en overtuigende wijze de (nieuwe of veranderde) feiten en omstandigheden, die tot gevolg hebben dat de zaak niet (langer) verenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing, te benoemen, ze aannemelijk te maken en ze in de tijd te situeren. Dit laatste is van belang omdat dan de tussenkomst van die gewijzigde feiten en omstandigheden het uitgangspunt vormt om de diligentie van de verzoekende partij te beoordelen.

12. In dat verband wijst verzoekster erop dat reeds enkele leerlingen en hun ouders een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid hadden ingesteld tegen dezelfde bestreden beslissing en dat die vordering door de Raad van State werd afgewezen, zodat valt te vrezen dat die ouders hun kinderen in een andere school zullen inschrijven.

Het aldus omschreven nadeel vloeit evenwel niet rechtstreeks voort uit het feit dat de vordering van ouders en leerlingen door de Raad van State werd afgewezen, maar wel uit de bestreden beslissing zelf, namelijk de weigering van de toelating om de betrokken studierichting te programmeren, zodat het moet geacht worden reeds te bestaan vanaf de bestreden beslissing zelf.

Daarbij komt nog dat verzoekster zich bezwaarlijk op de vordering van de leerlingen en hun ouders kon verlaten. Zij beschikt op het eerste gezicht immers zelf over een eigen – en unieke – procesbevoegdheid om tegen de bestreden beslissing op te komen.

13.1. Op de terechtzitting betoogt verzoekster nog dat het nadeel dat zij door de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit zal ondergaan, hoe dan ook niet meer tijdig gekeerd raakt als enkel de uitkomst van de procedure in nietigverklaring wordt afgewacht. Haar resten dus maar twee opties: de gewone schorsing of de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Maar ook de duur van de gewone schorsing helpt haar niet meer, zodat nog enkel een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid haar zaak kan dienen. Wannéér zij dan die vordering instelt, zo betoogt verzoekster, is irrelevant.

13.2. De Raad van State valt deze redenering niet bij. Ze staat haaks op de eis dat een verzoekende partij zelf alles wat in redelijkheid van haar verwacht mag worden moet ondernemen om de gevreesde gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te milderen. Tot dit verwachtingspatroon behoort ontegensprekelijk de eis van diligentie. Een verzoekende partij mag niet door haar eigen gedrag of haar eigen nalaten de uiterst dringende noodzakelijkheid creëren.

Welnu, verzoekster die zelf erop wijst dat zij tijdig en voor het einde van het schooljaar de leerlingen en hun ouders moet kunnen inlichten over de studiekeuzemogelijkheden, moest al onmiddellijk na kennisname van de weigering beseffen dat snel optreden geboden was. Nog daargelaten de tijd die verstrijkt om de vordering daadwerkelijk in te stellen en de tijd die de Raad van State vervolgens nodig heeft om een terechtzitting te organiseren en over de vordering uitspraak te doen, zou een inwilliging ervan nog niet tot gevolg hebben dat verzoekster toelating heeft om de studierichting te programmeren. Vervolgens immers zou de verwerende partij nog bereid moeten zijn of daartoe middels het opleggen van de gevorderde voorlopige maatregel worden verplicht om een nieuwe beslissing te nemen. Nu verzoekster – terecht – de inschatting maakte dat een gewone schorsing te laat zou komen, was dit des te meer reden om niet te talmen met het instellen van een vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

14. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoekster de door haar aangevoerde gewijzigde omstandigheden niet aannemelijk maakt. De omstandigheden waarop zij zich beroept om de zaak bij uiterst dringende noodzakelijkheid te behandelen moeten, met andere woorden, geacht worden reeds te bestaan sedert de (kennisname van de) bestreden beslissing.

Het tijdsverloop tussen de kennisname van de bestreden beslissing “in de week van 15 april 2014” – en vanaf wanneer derhalve voor verzoekster de spoedeisendheid bleek – en het instellen van de huidige vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid op 3 juni 2014 – in het beste geval betekent dit dat verzoekster deze vordering heeft ingesteld op de zesenvetigste dag na kennisname van de beslissing – strookt niet met de uitermate hoge graad van urgentie die thans door verzoekster aan de zaak wordt toegeschreven.

15. Een en ander leidt ertoe dat moet worden besloten dat verzoekster niet met de vereiste spoed is opgetreden. De uitermate hoge graad van urgentie die thans door haar aan de zaak wordt toegeschreven, valt niet te verzoenen met het

manifeste gebrek aan diligentie, dat de negatie zelf is van het bestaan van de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

VII. Voorlopige maatregelen

16. De verwerping van de vordering tot schorsing moet noodzakelijk leiden tot de verwerping van de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen, die eraan ondergeschikt is.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 juni 2014, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren, kamervoorzitter,
bijgestaan door

Vera Wauters, griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren